

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/205/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615213364
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7615213364.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci navrhovateľky E. C., S. T., F. XX.XX.XXXX, T. Q. X. E. XXXX/XX, J. F. R., právne zastúpenej Mgr. Máriou Baranovou, advokátkou, Spišská Nová Ves, Zimná č. 58 proti odporcovi D. C., F. XX.XX.XXXX, T. J. F. R., P. XXXX/X, za účasti mal. detí: E. F. XX.XX.XXXX I. T. F. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd manželstvo navrhovateľky E. C.P., S. T., F. XX.XX.XXXX a odporcu D. C., F. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mesta J. F. R., vo zväzku 23, ročník 2012, na strane 58, pod poradovým číslom 14, r o z v á d z a .

Na čas po rozvode sa z v e r u j ú mal. E. C., F. XX.XX.XXXX I. E. T. C., F. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky, ktorá je oprávnená a povinná maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach a odporca - otec je p o v i n n ý prispievať na výživu každého z týchto maloletých detí výživným vo výške 90,- Eur mesačne, t.j. spolu na obe deti 180,- Eur mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je odporca - otec povinný uhrádzať na obe deti k rukám navrhovateľky - matky, vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred.

Súd styk odporcu - otca s mal. E. I. E.. T. n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Odporca je p o v i n n ý uhradiť na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves súdny poplatok z návrhu vo výške 66,- Eur a to v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka na tunajšom súde dňa 22.07.2015 podala návrh, ktorým žiadala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol a na čas po rozvode zveril mal. E. I. E.. T. do jej výchovy a starostlivosti a odporcu zaviazal, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, povinnosťou prispievať na výživu maloletého E. sumou 150,- EUR mesačne a na výživu mal. T. sumou 100,- EUR mesačne, vždy do 15-tého dňa v mesiaci k jej rukám.

Svoj návrh odôvodnila tým, že od začiatku ich manželstva boli nedorozumenia a hádky, ale k vážnemu narušeniu manželských vzťahov došlo v roku 2014, keď zistila, že odporca začal mať vzťah k hazardným hrám, o ktorých nevedela. Požičiaval si peniaze cez internet a následne to nevyplatil. Od tohto zistenia sa odporca k nej začal správať vulgárne a občas agresívne. Má dlhy, aj exekútorov. Do domácnosti prispieva peniaze v množstve, ktoré nepostačujú na pokrytie nákladov a na živobytie. Často sa zdržiava

mimo ich domácnosti z pracovných dôvodov a v čase osobného voľna uprednostňuje odchod z domu. So zreteľom na ich maloleté deti mala záujem udržať ich manželstvo za predpokladu, že odporca vyrovná dlhy, ktoré spôsobil svojim nerozvážnym konaním. Keďže odporca pravdepodobne naďalej holduje hazardným zhrám, jej city k nemu ochladli. Ako manželia sa minimálne pol roka nestýkajú a odkedy jej odporca prestal prispievať potrebné množstvo na domácnosť a tiež na výživu maloletých detí, z dôvodu jeho dlhov. Po prerušení manželského spolužitia koncom roka 2014 niet žiadnej nádeje na jeho obnovenie. Manželstvo nevytvára vhodné prostredie ani pre výchovu maloletých detí, ktoré sú vystavované neustálym stresovým situáciám vyvolaných odporcom, preto rozvod účastníkov nebude ani v rozpore so záujmami maloletých detí.

K návrhu sa vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 24.09.2015 odporca, ktorý s rozvodom nesúhlasil a uviedol, že má záujem na zachovaní manželstva a harmonizáciu rodiny. Uviedol, že asi v prvom roku manželstva podľahol hazardným hrám, avšak manželke sa s tým priznal a za týmto účelom navštívil psychologickú poradňu, kde absolvoval dve sedenia, z ktorých záver bol asi taký, že nie je závislým hráčom a manželka nevie, čo vlastne chce od manželstva. Je tiež pravdou, že má exekúcie, ktoré však spláca zo svojho príjmu a to asi vo výške 250,- EUR mesačne. V čase osobného voľna chodíeva k rodičom pomáhať s prácami na chate, kde zvykne brávať aj svoje mal. deti. Počas manželstva pracoval so svojim otcom v zahraničí - Holandsku a manželke v tomto období zasielal na účet finančné prostriedky dosť veľkej hodnoty. V tom čase manželka mala voľnosť, pekný balík finančných prostriedkov a on sa až následne dopyčul, že manželka počas manželstva mala nejaké (vie o troch) známosti, ktoré je on ochotný manželke odpustiť. Momentálne pracuje ako vodič kamiónovej dopravy, avšak je zaradený ako vodič - robotník v doprave, keďže nemá vlastnú linku a tak jeho príjem je do 470,- EUR mesačne, z čoho spláca exekúcie vo výške cca 250,- EUR mesačne, 270,- EUR platí nájom a poplatky za služby spojené s bytom. Keďže nemá dostatok finančných prostriedkov, pomáhajú mu jeho rodičia a jeho sestra.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a pripojeným súdnym spisom tunajšieho súdu sp.zn. 16P/310/2015, na základe čoho zistil tento skutkový stav.

Z výpovedí navrhovateľky vyplynulo, že sa s odporcom poznali jeden a pol roka pred uzavretím manželstva, kedy spolu aj chodili. Brali sa vo februári a to z lásky. Už prvý rok po uzavretí manželstva vznikali medzi nimi nezhody a to počas tehotenstva i po narodení syna Mareka. Odporca s ňou nekomunikoval o ich rodinných problémoch, keďže pracoval v nočných zmenách, domov sa vracal a následne spal do 15:30 hod. a potom šiel vonku. Ona ten čas trávila vonku, alebo u rodičov. V tom čase spočiatku bývali v jednoizbovom byte, ktorý si prenajali asi na jeden rok a následne sa presťahovali do väčšieho bytu, ktorý si opäť prenajali, kedy ona už bola tehotná s ich dcérou. V tom čase finančné záležitosti ich rodiny mal na starosti odporca, ktorý mal prístup aj k jej účtu, nakoľko jeho účet bol zablokovaný pre exekúcie, ktoré sa viedli voči nemu pred uzavretím manželstva. Finančné problémy sa v ich rodine objavili od leta 2013. Poplatky priebežne sa pohybovali vo výške 800,- € - 1.000,- € mesačne a to bez výdajov na stravu a oblečenie. Začali im chodiť na meno odporcu upomienky, či už z Orange, nezaplatené šeky a tiež im telefonovala majiteľka bytu o tom, že nemajú uhradené nájomné za tri mesiace. Všetky tieto podlžnosti následne vyrovnávali cez rodinu odporcu, alebo jej rodinu. V januári 2015 sa jej odporca priznal, že hrá na automatoch. Bolo to po tom, čo mu oznámila, že sa chce rozvieť a že si má nájsť nejaké bývanie. Odporca jej na to uviedol, že s tým nesúhlasí a že on podnikne všetko preto, aby sa to napravilo. Zmena nastala tak, že začal si viac všímať ju samotnú a aj deti. Začal tráviť viac času doma aj s nimi, tiež sa zapájal do rodinného života. Zlyhal však tým, že si v tom období od januára 2015 vzal pôžičku od spol. Trilla, bez jej vedomia, pričom to nebola jediná pôžička bez jej vedomia. Táto pôžička nie je doteraz uhradená, z uvedenej spoločnosti ju už kontaktovali asi trikrát vo veci úhrady. Tiež bola kontaktová tým, že majú nedoplatky v Prvej stavebnej sporiteľni. Počas výstavných trhoch ju znásilnil a túto skutočnosť ohlásila na políciu. Následne však trestné stíhanie stiahla, lebo sa bála o svoju budúcnosť a budúcnosť ich detí. Od uvedeného incidentu býva u svojich rodičov a je naďalej na rodičovskej dovolenke. Jej príjem tvorí rodičovský príspevok a tiež prídavky na deti. S odporcom nevlastnia žiaden spoločný majetok. O obnovu spolužitia sa nepokúšala, lebo ona o to nemá záujem.

Odporca vo svojej výpovedi potvrdil, že sa s navrhovateľkou poznali jeden a pol roka a následne sa zobrali z lásky. V tom čase pracoval ako vodič kamióna a určitý čas boli aj bez príjmov, keď stratil zamestnanie. Vtedy im vypomáhala jeho mama, pričom navrhovateľka navštevovala vysokú školu v Ružomberku. On si hľadal prácu, ktorú si našiel ako vodič kamiónu, kde vozil tovar vo večerných

hodinách na trasách Poprad - Žilina. Tiež si brigádnicke privyrábal pri rozvoze tovaru cez agentúru, za čoho mu mal plynúť príjem okolo 200,- EUR. Peniaze potrebovali, keďže v čase, kedy bol bez príjmu, zobrali sipôžičky, ktoré bolo potrebné splácať. Pripustil, že po svadbe medzi nimi viazla komunikácia, ale to podľa neho aj kvôli tomu, že navrhovateľka si v tom čase dopisovala s jedným kamarátom o ktorom tvrdila, že takto komunikujú už štyri roky. Problémy nastali aj po presťahovaní sa do väčšieho bytu na Mier, nakoľko tam bývali blízko svorky, ktorá ich takto nonstop navštevovala. Potom čo mu firma, pre ktorú pracoval na rozvoze tovaru medzi Popradom a Žilinou, nezaplatila mzdu, šiel si hľadať prácu aj do Holandska, kde pracoval jeden rok. Z toho obdobia pochádza aj nedoplatok na nájomnom, ktorý však vznikol preto, že sa s majiteľkou bytu dohodol, že peniaze uhradí neskôr, po tom, čo ich zarobí v Holandsku. Majiteľka bytu o tom vedela, a navrhovateľke vyvolávala len kvôli tomu, že sa nevedela dovolať do Holandska. Je tiež pravdou, že začal hrať na automatoch a to asi v roku 2013, pol roka po tom, čo sa presťahovali na sídlisko Mier. Hrával takto asi jeden rok a potom s tým prestal, pričom jeho rodičia mu pri tom pomáhali psychicky a finančne. Nezhody medzi ním a navrhovateľkou podľa jeho vyjadrenia prepukli po tom, čo sa vrátil z prác v Holandsku. Kým navrhovateľke posielal peniaze na jej účet, všetko bolo v poriadku. Peniaze museli chodiť na jej účet, lebo jeho bol zablokovaný pre exekúciu, ktorá sa voči nemu viedla za dopravnú nehodu, ktorú spôsobil ešte pred uzavretím manželstva, ešte 5-6 rokov predtým, s tým, že ho exekutovali ako druhého povinného. Z Holandska sa vrátil v októbri 2014 a v novembri 2014 opätovne nastúpil k svojmu pôvodnému zamestnávateľovi T., čím sa mu opätovne znížil príjem. V tom čase už nehrával na automatoch a nehrával na nich ani v období januára 2015, kedy sa mal s touto skutočnosťou priznať navrhovateľke. Navrhovateľka na toto jeho priznanie reagovala tak, že s ním zostane, pokiaľ pôjde na liečenie a za týmto účelom aj absolvovali sedenia u H.. Š.. Po týchto sedeniach bolo v ich domácnosti všetko v poriadku, kým ho opäť nezaradili na výkon funkcie náhradníka pre vodiča na východné Slovensko, v dôsledku čoho začal opäť chodiť len na nočné, čo zo strany navrhovateľky mu bolo vytýkané, že opäť nevidí ako rastú deti, nevenuje sa im, nechodí s nimi k lekárovi. Potvrdil, že od spoločnosti Trilla zobral bez vedomia navrhovateľky pôžičku v apríli 2015 v sume 150,- EUR a ani už nevie, na čo bola použitá. Iné pôžičky v tom čase nebral. Pokiaľ ide o incident, ktorý popísala navrhovateľka ako znásilnenie, je pravdou, že v ten deň mal viac vypité. Ťahal ju do izby, lebo sa s ňou chcel porozprávať, došlo medzi nimi k niečomu, a on chcel, aby to dokončila, avšak fyzicky ju vtedy nenapadol, ani neudrel. Potvrdil, že od vtedy nebývajú v spoločnej domácnosti. Poprel, že by opätovne začal hrať na automatoch, je však pravdou, že bol v reštaurácii Admirál, ale to si len bol sadnúť na kávu s kamarátom.

Svedok R. E. vo svojej výpovedi uviedol, že videl odporcu hrať na automatoch v Zio bare na sídl. Mier, pričom naposledy ho videl takto hrať v roku 2015, niekedy v lete. Nevie, akú dlhú dobu odporca v uvedený letný deň tam hral, nakoľko sa s ním nebavil, akurát sa mu pozdravil. Odvtedy sa s ním už nestretol. V minulom roku pritom videl odporcu hrať na automatoch minimálne päť krát.

Zo sobášneho listu účastníkov konania vyplynulo, že títo uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX, a že toto je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu mesta J. F. R., vo zväzku 23, ročník 2012, na strane 58, pod poradovým číslom 14.

Podľa rodných listov ich maloletých detí sa maloletý E. C. narodil dňa XX.XX.XXXX, E. T. C. C. XX.XX.XXXX, pričom ich rodičmi sú navrhovateľka a odporca v tomto konaní.

Podľa záverov zo Správy z poradensko-psychologického procesu z 11.11.2015, toho času nie je možné psychologickými intervenciami zlepšiť vzťah manželov, vzhľadom na charakter ich vzťahových a osobných problémov.

Zo správy Mesta J. F. R. vyplynulo, že správanie účastníkov dosiaľ nebolo prejednávané Mestským úradom a mestu nie sú známe ich povahové vlastnosti, sklony a záľuby, a ani ich správanie sa na verejnosti a v mieste bydliska.

Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov u maloletých detí vypracovaných pre toto konanie, resp. pre konanie vedené pod sp.zn. 16P/310/2015 vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu vyplynulo, že navrhovateľka s deťmi bývajú od júla 2015 v štvorizbovom byte jej rodičov. Pre seba a deti tam má vyčlenenú izbu a ostatné priestory užívajú spoločne s jej rodičmi. Rodičom prispieva na domácnosť mesačne sumou 100,- EUR. Okrem toho platí deťom sporenie vo výške 20,- EUR a pôžičku v sume 60,- EUR.

Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 EUR mesačne a prídavky na obe deti v sume 47,04 EUR mesačne.

Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov u maloletých detí vypracovaných pre toto konanie, resp. pre konanie vedené pod sp.zn. 16P/310/2015 vyplynulo, že odporca obýva trojizbový byt, ktorý má v podnájme a ktorý je vkusne a čisto zariadený. Uhrádza poplatky spojené s bývaním vo výške 270,- EUR. Má splácať exekúcie, úvery vo výške 57,- EUR a telefón vo výške 69,- EUR.

Odporca je zamestnancom spoločnosti T., J..S..Z..., O. H. C., kde za obdobie od decembra 2014 do novembra 2015 vrátane mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 5.389,50 EUR, čo v prepočte na mesiac predstavuje sumu 449,13 EUR. Okrem toho mu za uvedené obdobie podľa potvrdenia tohto zamestnávateľa založeného v súdnom spise tunajšieho súdu sp.zn. 16P/310/2015 bolo vyplatené aj cestovné v celkovej výške 1.550,70 EUR (1.456,20 EUR za obdobie január až november 2015 + 94,50 za mesiac december 2014), čo v prepočte na mesiac predstavuje sumu 129,23 EUR. Zároveň za uvedené obdobie počnúc mesiacom jún 2015 boli odporcovi u jeho zamestnávateľa vykonávané zrážky do novembra 2015 v celkovej výške 1.404,60 EUR, čo v prepočte na mesiac predstavuje sumu 234,10 EUR (1.404,60 EUR : 6 mesiacov). Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni hrubý príjem odporcu (vymeriavací základ) u tohto jeho zamestnávateľa v mesiaci december 2015 bol vo výške 547,18 EUR a v januári 2016 vo výške 341,43 EUR. V mesiaci február 2016 má vykazovanú hodnotu 0. Podľa správy tohto jeho zamestnávateľa z 1.2.2016 založenej v súdnom spise tunajšieho súdu sp.zn. 16P/310/2015 s odporcom nebol ukončený pracovný pomer a uvedená spoločnosť nemá ani vedomosť o tom, že by odporca chcel tento pracovný pomer s nimi ukončiť. Od 20.1.2016 má v uvedenej spoločnosti evidovanú dočasnú práceneschopnosť, ktorá naďalej trvá.

Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov u maloletých detí vypracovaných pre toto konanie, resp. pre konanie vedené pod sp.zn. 16P/310/2015 mal. E. navštevuje Súkromnú materskú školu Brantia, kde je mesačný poplatok 150,- EUR. Navrhovateľka mu ďalej uhrádza stravné. Syn je zdravý a záľuby má primerané jeho veku. Maloletá T. je v celodennej starostlivosti navrhovateľky.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Súd z dokazovania vykonaného dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je hlboko a vážne rozvrátené a že neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií, a preto je potrebné toto manželstvo rozviesť.

Vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Pritom jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Pokiaľ sa žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje, je možné manželstvo rozviesť. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov (toto zavinenie môže mať vplyv napríklad na rozhodnutie súdu v konaní o zrušení práva spoločného nájmu bytu, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne pri náhrade trov konania v konaní o rozvod manželstva). Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov žiadnu z uvedených funkcií už v súčasnosti neplní.

Pokiaľ ide o výchovnú funkciu manželstva, tá by mala spočívať v spoločnej výchove detí, ktoré by prípadne s nimi žili v spoločnej domácnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že túto funkciu uvedené manželstvo účastníkov už neplní, keďže obaja účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, nakoľko navrhovateľka od leta roku 2015, po tom, čo opustila spoločnú domácnosť, žije u svojich rodičov spolu s maloletými deťmi účastníkov konania.

Pokiaľ ide o spoločenskú funkciu manželstva, tá sa prejavuje tým, že manželia ako rodina by mali žiť spolu a mali byť mať (prejavovať) vôľu tvoriť jeden celok a tráviť spoločne čas. Z vykonaného dokazovania je však preukázané, že účastníci už vyše polroka nevedú spoločnú domácnosť a nežijú spolu.

Nepotvrdilo sa ani to, že by uvedené manželstvo účastníkov plnilo naďalej aj svoju biologickú funkciu, ktorá sa prejavuje v ich intímnom spolunažívaní.

Rovnako je preukázané, že manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní ani hospodársku funkciu, ktorá sa inak prejavuje vo forme spoločného hospodárenia, kam patrí prispievanie na úhradu potrieb rodiny podľa možnosti, schopností a majetkových pomerov toho-ktorého z manželov.

O narušení vzťahov medzi účastníkmi konania vypovedá aj upodozrievanie odporcu zo strany navrhovateľky, že tento naďalej pokračuje v hre na automatoch a na druhej strane upodozrievanie navrhovateľky odporcom zo známostí s inými mužmi, ktoré táto mala mať v čase, kým on pracoval v Holandsku. Ani psychologická pomoc, v rámci poradensko-psychologického procesu nepomohla zlepšiť vzťah manželov, vzhľadom na charakter ich vzťahových a osobných problémov.

Za týchto okolností preto súd konštatuje, že vážnosť dôvodov rozvratu, vzhľadom na absenciu vyššie uvedených základných funkcií manželstva vo vzťahu účastníkov tohto konania, je daná.

Pokiaľ ide o trvalosť rozvratu, táto je dostatočne daná vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Z uvedeného nepriamo vyplýva, že manželské spoluzitie už muselo byť zrušené. Preukázanie tejto skutočnosti súvisí s otázkou vážnosti rozvratu, v rámci ktorej sa skúma, či rodina ešte plní svoje funkcie. Na posúdenie existencie trvalosti rozvratu manželstva môže čiastočne napomôcť skutočnosť, ak manželia už nežijú v spoločnej domácnosti, hoci predtým v nej spolu žili. Ak manželia stále ešte zdieľajú spoločnú domácnosť, potom sa určenie trvalosti rozvratu odvíja skôr od zistenia podmienok, v akých v tejto domácnosti žijú (či si pomáhajú - napr. žena stále varí a perie aj pre manžela alebo on ju vozí autom, či sa ekonomicky spolupodieľajú na bývaní a chode rodiny a pod.). Ak už žiadnu z týchto funkcií neplnia a tento stav trvá dostatočne dlhý čas, pričom absentuje vôľa obnoviť spoluzitie, potom takisto je možné považovať rozvrat za trvalý.

V tomto konaní bolo preukázané, že účastníci od leta 2015 reálne nebývajú v spoločnej domácnosti a túto, ako takú, ani iným spôsobom hospodársky nevedú. Samotná navrhovateľka sa zreteľne a jednoznačne vyjadrila, že nemá záujem na ďalšom trvaní takéhoto manželstva a teda, že nemožno z jej strany očakávať obnovenie manželského spoluzitia, ktoré by napĺňalo svoj základný účel a síce vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, akým rodina založená manželstvom nepochybne má byť. Je teda zrejmé, že aj ďalší z predpokladov a teda trvalosť rozvratu vzťahu medzi účastníkmi tohto konania je daná.

Súd preto návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva vyhovel.

Podľa § 113 ods. O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. I Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho

majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno neplnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Pokiaľ šlo o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky, súd mal preukázané z vykonaných dôkazov, že rodičia maloletých toho času nežijú spolu a ani nevedú spoločnú domácnosť. Z týchto dôkazov tiež vyplynulo, že maloleté deti v súčasnej dobe žijú s navrhovateľkou, tá sa o ne riadne

stará, vo výkone tejto jej starostlivosti neboli zistené doteraz žiadne nedostatky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto súd maloleté deti zveril do jej osobnej starostlivosti.

Pokiaľ ide o výšku výživného zo strany odporcu na maloleté deti, súd vychádzal z toho, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, má však dieťa ma právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. a zároveň je tiež potrebné uviesť, že podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 sa zaradili majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného.

Navrhovateľka je toho času poberateľkou rodičovského príspevku, prídavkov na deti a tiež má nepravidelný príjem z rôznych brigád, ktorý sa pohybuje vo výške cca 60,- EUR. Okrem týchto detí, o ktorých sa vedie toto konanie, už inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Náklady na maloleté deti predstavujú jednak náklady súvisiace s návštevou materskej školy v prípade maloletého E. a jednak náklady pokrývajúce bežné potreby dieťaťa vo veku maloletých, t.j. strava mimo škôlky, oblečenie, obuv, zabezpečenie bývania a potrebné.

Odporca je toho času dočasne práceneschopný. je však naďalej zamestnaný v spoločnosti T., J..S..Z., kde je schopný v priemere dosahovať čistý mesačný príjem vo výške 449,13 EUR a pri zohľadnení priemerných mesačných výdavkov na cestovné, ktoré mu jeho zamestnávateľ prepláca a ktoré sa pohybujú vo výške 129,23 EUR, tak jeho príjem v čistom sa pohybuje v priemere vo výške 578,36 EUR.

Zohľadňujúc skutočnosť, že spomínané cestovné vyplácané odporcovi v nepravidelných intervaloch v závislosti od vyslania na služobné cesty a tiež špecifický charakter jeho použitia, berúc na druhej strane skutočnosť, že s ním vykrýva po určité obdobie svojej náklady na stravu, súd bol toho názoru, že je potrebné naň prihliadať aspoň z toho uhla pohľadu, že týmto príjmom si vykrýva časť svojich nákladov na stravu.

Odporca je síce toho času dočasne práceneschopný, v tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že samotná práceneschopnosť povinného rodiča nie je tou právnou skutočnosťou, ktorú by bez ďalšieho bolo možné hodnotiť ako podstatnú zmenu pomerov na jeho strane. Ide o situáciu, ktorá má len dočasný charakter a ktorá nemá vplyv na plnenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči oprávnenému dieťaťu práve pre jej charakter dočasnosti. Preto súd pri stanovení výživného vychádzal z príjmov odporcu, ktoré tento dosahuje riadne u svojho zamestnávateľa.

Pokiaľ ide o ním uhrádzané náklady, voči jeho osobe prebiehajúcu exekúciu, ktoré sa podľa jeho výpovede pohybujú vo výške 250,- EUR mesačne, resp. podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa v prepočte na mesiac v sume 234,10 EUR, v tejto súvislosti súd poznamenáva, že tieto nie je možné považovať za náklady, ktoré by bolo mali predchádzať odporcovu vyživovaciu povinnosť k jeho deťom a súd ich hodnotí ako neprimerané majetkové riziko, na ktoré v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine musí prihliadať a hodnotiť na ťarchu odporcu ako povinného rodiča. Inými slovami tento náklad súd

nemôže hodnotiť ako náklad, ktorý by mal maloleté deti účastníkov ukracovať na výživnom vo výške, v ktorej by ho inak odporca bol schopný uhrádzať. Podľa platnej právnej úpravy vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu má prednosť pred akýmkoľvek výdavkami povinného rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné na zabezpečenie jeho základných životných potrieb, a zároveň vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu predchádza akúkoľvek inú vyživovaciu povinnosť k iným osobám, ktoré by prípadne aj boli odkázané výživou na odporcu.

Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletých, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca - odporcu a prihliadajúc na skutočnosť, že maloletí sú toho času v osobnej starostlivosti matky- navrhovateľky, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti a teda táto osobná starostlivosť, ktorá sa maloletým nedostáva zo strany odporcu, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná, a tiež berúc do úvahy preukázaný príjem odporcu a skutočnosť, že už nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ustálil súd výšku súčasného výživného zo strany odporcu, ako otca, na každé z maloletých detí na sumu 90,- EUR.

Napokon pokiaľ ide o úpravu styku navrhovateľa s maloletými deťmi, vzhľadom na zhodné vyhlásenie oboch účastníkov - rodičov maloletých na pojednávaní konanom dňa 18.04.2016, v zmysle ktorého títo nežiadajú, aby súd upravoval styk odporcu s deťmi, súd postupujúc v zmysle § 25 ods. 2, posledná veta Zákona o rodine, v tomto rozhodnutí tento styk neupravil.

Podľa § 144 O.s.p., účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

Rozhodnutie o trovách konania má svoju oporu v ustanovení § 144 O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, pričom obaja účastníci si ani neuplatnili nárok na náhradu trov konania.

Pokiaľ ide o súdny poplatok, súd rozhodoval podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 o súdnych poplatkoch, podľa ktorého ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporcu, ak nie je tiež od poplatku oslobodený, avšak túto povinnosť odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi. Navrhovateľka bola uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 16P/205/2015-24 zo dňa 21.08.2015 oslobodená od platenia súdneho poplatku v celom rozsahu. Nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že odporca toho času je schopný dosahovať príjem v priemernej mesačnej výške cca 449,13 EUR bez cestovného, resp. 578,36 EUR aj s týmto cestovným pri služobných cestách, bol toho názoru, že u odporcu nie sú dané predpoklady na jeho oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, a preto ho zaviazal na úhradu súdneho poplatku z návrhu v sume 66,- EUR.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku, možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia toto rozsudku, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.)

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.